

Razglednica Šentjurja (Jurij ob Južni železnici), nastala okrog leta 1909. Na njej sta dve pomembni ustanovi iz časa županovanja Gustava Ipavca, in sicer osnovna šola, ki se danes imenuje po Franju Malgaju, in Deželna kmetijska šola, danes Šolski center Šentjur. Razglednico hrani Knjižnica Šentjur.

Trgovina v vagonu za oskrbo vojakov v času vojne. Vir: Avstrijski državni arhiv: <http://www.oesta.gvat/site/6781/default.aspx>

Razglednica železniške postaje v Šentjurju (takrat St. Georgen), okrog leta 1900. Hrani jo Muzej Južne železnice Šentjur.

Železničarski uslužbenci so bili nepogrešljivi za transport vojakov in vojaške opreme v času velike vojne. Posnetek hrani Muzej Južne železnice Šentjur.

Parne lokomotive so prevažale vojakov in opremo ter so bile mnogim »okno v svet«. Posnetek hrani Muzej Južne železnice Šentjur.

Šentjurskega kolodvora so v Deželno kmetijsko šolo, ki je bila okrevališče za oskrbo bolnih in ranjenih, vozili hrvaške in madžarske vojake. Posnetek hrani Šolski center Šentjur.

28. julija 1914 je Avstro-Ogrska napovedala vojno Kraljevini Srbiji in carski Rusiji, začetek prve svetovne vojne.

Avgusta 1914 so člani Rdečega križa v Šentjurju zbirali denar in živila. Člane sta poučevala dr. Josip Ipavec in kaplan Kavčič.

V avstro-ogrski vojski je bilo okoli 160.000 slovenskih vojakov iz avstrijskega dela monarhije ter več kot 20.000 slovenskih vojakov iz ogrskega dela monarhije. Bojevali so se na balkanski, ruski in italijanski fronti, pa tudi na zahodni fronti kot avstrijski kontingent v nemški armadi. Okoli 2.000 slovenskih prostovoljcev se je v srbski in antantnih vojskah bojevalo za konec Avstro-Ogrske in za južnoslovansko domovino. Beneški Slovenci so bili vpoklicani v italijansko vojsko.

Franjo Malgaj kot »črnovojnik«

26. oktobra 1914 je bil vpoklican v vojsko kot »črnovojnik« v 1. četo rezervnega (dopolnilnega) bataljona 87. pehotnega polka iz Celja.

Pehotni polki skupne avstro-ogrške vojske, ki jih lahko imamo za slovenske, so bili naslednji:

- 17. pehotni polk c. in kr. vojske z nabornim okolišem na Kranjskem – v rabi ime »kranjski polk«;
- 47. pehotni polk c. in kr. vojske z nabornim okolišem severnega dela slovenske Štajerske (Maribor, del Dravskega polja, Slovenskih goric in Pohorja, Kozjak in del avstrijskih občin lipniškega območja, ki danes mejijo na Slovenijo severno od Maribora) – »mariborsko-štajerski« ali »mariborski polk«;
- 87. pehotni polk c. in kr. vojske z nabornim okolišem tedanjih okrajev Celje, Ptuj, Rogatec in Ormož – tudi »celjsko-štajerski« ali kar »celjski«; v njem je bilo tudi veliko Šentjurčanov;
- 97. pehotni polk c. in kr. vojske z nabornim okolišem na obali, Gradiškem in Goriškem, imenovan »tržaški«.

13. decembra 1914 je Franjo Malgaj dobil čin naslovnega korporala (desetarja).

Od 15. decembra 1914 do 27. marca 1915 je bil Franjo Malgaj gojenec šole za rezervne pehotne častnike 26. rezervnega domobranskega polka v Nemški Bistrici (pri naselju Pagau blizu Gradca), ki je bil že v decembru zaradi potreb soške fronte po častnikih preseljen v Gorico.

3. marca 1915 je postal naslovni narednik (vodnik).

17. marca 1915 je v Teznej pri Mariboru opravil praktični častniški izpit.

1. aprila 1915 je postal narednik (vodnik).

18. julija 1915 je opravil izpit za rezervnega kadeta na soški fronti.

1. avgusta 1915 je postal rezervni praporščak. Šolanje je zaključil z odličnim uspehom. Usposobljen je bil za vodnega poveljnika.

Franjo Malgaj (drugi z desne), naslovni desetnik – gojenec šole rezervnih častnikov, Gorica; hrani Janko Štampfl.

Kadet – aspirant Franjo Malgaj, leta 1915 v Gorici, s sestrama Amalijo – Malči (zadaj) in Antonijo – Mirko z otrokoma Zlatko in Dušanom; hrani Janko Štampfl.

Šola rezervnih častnikov v Gorici (Malgaj v srednji vrsti drugi z desne).

»Danes sem prišel prvo zvezdico ...«
Piše domačim 23. decembra 1914.
Hrani Vladimir Virant.

Fantje 87. pehotnega polka odhajajo iz Celja na fronto (Hrani Osrednja knjižnica Celje)